

Kaupunginhallitus 01.06.2026

Vuoden 2026 ensimmäinen osavuosikatsaus (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1
merkitsee liitteenä olevan vuoden 2026 ensimmäisen osavuosikatsauksen tiedoksi

2
merkitsee liitteenä olevan Espoon kaupungin konserniraportin tammi-maaliskuu 2026 tiedoksi

3
hyväksyy kaupungin valtuustokauden tavoitteiden mittarit 2026 liitteen mukaisesti,

4
hyväksyy seuraavat määrärahojen siirrot ja muutokset sekä uuden työkohteen:

Kasvun ja oppimisen lautakunnan määrärahoista siirretään nuorispalvelujen menomäärärahoja Kulttuurin tulosityksikköön 12 836 473 euroa sekä tuloarvioita 525 000 euroa.

Elinvoiman esikunnasta siirretään menomäärärahoja Liikunnan ja urheilun tulosityksikköön 1204 054 euroa.

Suurpellon taseyksikön omaisuuslajin infrarakentaminen investointimäärärahaa sekä käyttötalouden maankäyttömaksujen tuloarviota korotetaan 4 000 000 euroa

Tapiolan taseyksikön omaisuuslajin infrarakentaminen uudeksi työkohteeksi otetaan ramppien rakentaminen Länsiväylälle Keilaniemessä, jonka kustannusarvio on kokonaisuudessaan 17 milj. euroa ja toteutetaan vuosina 2026–2028 siten, että vuoden 2026 määräraha katetaan Tapiolan taseyksikön muilta kohteilta käyttämättä jäävillä määrärahoilla ja vuosille 2027–2028 jaksottuvat kustannukset huomioidaan investointiohjelmasta 2027-2035 päätettäessä.

Käsittely

Päätös

Selostus

1. Vuoden 2026 ensimmäinen osavuosikatsaus

Vuoden 2026 väestönkasvun on hidastunut alkuvuodesta, mutta sen ennakoidaan olevan viime vuoden tasoa. Espoon väestö kasvoi maaliskuun loppuun mennessä vain 476 hengellä, mikä on 710 henkeä viime vuotta vähemmän. Väestön kasvuksi tänä vuonna ennakoidaan alustavasti noin 5 350 henkeä.

Työttömyyden kasvu jatkui alkuvuonna, mutta kasvuvauhti on taittunut. Espoossa oli maaliskuun lopussa työttömien määrä 18 844. Työttömien osuus työvoimasta oli 11,2 prosenttia, vuotta aiemmin 10,9 prosenttia.

Toimintatuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion yhteensä 9 milj. eurolla, johtuen mm. asiakasmaksutuloista ja maankäyttömaksujen tuloutuksista. Maankäyttömaksujen tuloarvion korotus edellyttää myös vastaavaa korotusta investointimäärärahaan.

Toimintakulut ovat alittamassa talousarvion 16 milj. eurolla lähinnä tietohallinnon, HSL:n kuntaosuuden ja Länsimetron vastikkeiden takia. HSL:n ja Länsimetron osuus kokonaisuudesta on yli 14 milj. euroa. Lisäksi keskitettyyn palkkavaraukseen varattua määrärahaa ei käytetä täysimääräisesti. Huomioitavaa kuitenkin on, että työttömyystilanteen takia työttömyysetuuksien arvioidaan ylittyvän yli 7 milj. eurolla. Henkilöstökulut (ml. työvoimanvuokraus) ovat merkittävä osa toimintakuluista ja ne ovat kasvaneet vuoden aikana 4,9 prosenttia. Kasvu on nopeampaa kuin asiakasmäärän tai palvelutarpeen kasvu.

Verotulokertymään liittyy epävarmuutta ja ennustetta on alennettu yhteensä 10 milj. euroa. Vuoden 2025 verotulokasvu jäi alhaiseksi ja se näyttää heijastuvan kuluvan vuoden pohjaan. Tämä vaikeuttaa vuoden 2026 talousarvion verotulotavoitteen saavuttamista. Erityisesti kunnallisveron kehitykseen ja tulotavoitteeseen liittyy riskiä ja ennustetta on alennettu 5 milj. euroa.

Kiinteistöveron ennustetta on alennettu 5 milj. euroa. Verohallinnon ennakkotiedon mukaan verovuoden 2026 kiinteistöjen verotusarvot heikkenevät ensimmäistä kertaa vuodesta 2014 alkavan tilastoaikasarjan aikana. Tämä lisäksi alkuvuodelle kiinteistöveroon on kohdistunut merkittävä määrä verovuosiin 2022–2024 kohdistuneita vero-oikaisuja. Nämä heikentävät omalta osaltaan kuluvan vuoden kiinteistöverokertymiä. Espoon negatiiviset oikaisut ovat alkuvuodelta olleet n. 2 milj. euroa.

Rahoitustuottojen ennuste ylittää talousarvion n. 13 milj. eurolla, joista pienentyneiden korkokulujen vaikutus on n. 2 milj. euroa.

Vuosikatteen ja tuloksen arvioidaan tällä hetkellä toteutuvan n. 28 milj. euroa talousarviota parempana. Vaikka tilikauden tulos näyttää toteutuvan hieman talousarviota parempana, on toiminnan ja investointien rahavirta yli 130 milj. euroa negatiivinen. Tämä tarkoittaa sitä, että rahavirta ei riitä

investointien kattamiseen. Tälle vuodelle kaupungilla on lainanottovaltuutta n. 207 milj. euroa.

Investointien kokonaismääräksi ennustetaan 379 milj. euroa. Toimitilahankkeissa on yksittäisissä hankkeissa poikkeamia ja siirtymisiä, joiden määräraharavauksia on tarkistettu vastaamaan hankkeiden etenemisen aikataulua. Kokonaisuudessaan toimitilarakentamisen ennustetaan toteutuvan 20 milj. euroa talousarviovarausta alhaisempana. Suurpellon taseyksikön investointien ennustetaan ylittävän 4 milj. eurolla talousarvion, josta tehdään vastaava maankäyttömaksujen tuloutus. Muutoin infrarakentaminen etenee suunnitellusti ja talousarvion ennustetaan toteutuvan.

2. Espoon kaupungin konserniraportti

Espoon kaupungin konserniraportti sisältää Espoo-konsernin merkittävimpien yhteisöjen toimintaan ja talouteen liittyvät olennaiset tiedot omistajatavoitteiden näkökulmasta. Tammi-maaliskuun 2026 raportti sisältää tavoitteiden ja talouden toteumatiedot vuoden 2026 ensimmäiseltä vuosineljännekseltä sekä ennusteen vuositason toteumasta.

Valtuusto on päättänyt vuoden 2026 talousarviossa Espoon kaupungin konserniyhteisöille yhteensä 31 tulostavoitteesta. Vuoden 2026 ensimmäisen kvartaalin toteumassa tavoitteiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti 20 tavoitteen osalta ja yhden tulostavoitteen arvioidaan jäävän kokonaan toteutumatta. 10 tulostavoitteen kohdalla toteutumisessa on epävarmuutta.

Kokonaan toteutumatta jääväksi arvioitu tavoite liittyy Espoon Asuntojen asuntotuotannon aloitukseen. Osittain toteutuviksi arvioidut tavoitteet liittyvät omavaraisuusasteeseen, tuottavuuden nousuun, vastuullisuuteen, toiminnan vaikuttavuuteen, veto- ja pitovoimaisuuteen sekä kävijämäärien toteutumiseen.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tiedot esitetään tarkemmin erillisellä PKS-omistajaohjausraportilla.

3. Kaupungin valtuustokauden tavoitteet 2026

Valtuustokauden tavoitteet on päätetty osana Espoo-tarinaa. Talousarvioneuvotteluissa on myös ollut esillä valtuustokauden tavoitteiden mittarit. Mittareiden tavoitetasot päätetään osana ensimmäistä osavuosikatsausta.

Vuodelle 2026 on asetettu yhteensä 26 valtuustokauden tavoitetta. Useamman valtuustokauden tavoitteen (11) osalta etenemistä ei ole vielä voitu arvioida suhteessa lähtöarvoihin eli tilinpäätöksen raportointitietoihin nähden. Mittaritiedot päivittyvät monen osalta seuraavassa osavuosikatsauksessa. Tavoitteiden mittaritiedot on monelta osin kytketty erilaisiin kysely- ja otantatietoihin, joista tiedot päivittyvät kerran tai kahdesti vuodessa.

Tässä vaiheessa valtuustokauden tavoitteista yhdeksän arvioidaan toteutuvan. Viiden tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain, yhden tavoitteen osalta havaitaan poikkeama.

Ensimmäisen osavuosikatsauksen tilanteessa talouteen liittyvät tavoitteet ennustetaan toteutuvan. Myös henkilöstön tyytyväisyys ja kumppaneiden kanssa tehtävä työ on hyvällä tasolla. Päästöjen vähentyminen oikean suuntaista, mutta ilman lisätoimia tavoitteeseen ei päästä. Kotoutumiskoulutusten osalta tavoitteisiin päästään tietyiltä osin. Tarkemmin valtuustokauden tavoitteista pystytään raportoimaan osana seuraavaa osavuosikatsausta.

5. Talousarviomuutokset

Hallintosäännön tarkistamisesta johtuvat uuden organisaation mukaiset määrärahat

Valtuusto hyväksyy talousarvion yhteydessä määrärahat ja tuloarviot sekä valtuustoon nähden sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden tasot. Valtuusto päätti hallintosäännön tarkistamisesta 23.3.2026, jossa Elinvoiman tulosalueen kulttuurin tulosityksikköön siirrettiin nuorisopalveluiden palvelualue kasvun ja oppimisen toimialalta. Lisäksi Hyvinvoinnin, terveyden ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia koskevat vastuut ja hyvinvoinnin, terveyden ja osallistumisen edistämisen -tiimi siirrettiin elinvoiman esikunnasta liikunnan ja urheilun tulosityksikköön omaksi palvelualueekseen.

Hallintosäännön tarkistukset tulivat voimaan 1.4.2026. Päätökseen liittyvät toimintojen ja henkilöstön siirrot on muutettu vuoden 2026 käyttösuunnitelmaan.

Organisaatiomuutoksen yhteydessä on muutettu määrärahat ja tuloarviot uuden rakenteen mukaiseksi. Suuri osa muutoksen piirissä olevista kustannuspaikkojen määrärahoista ja tuloarvioista siirtyi 100-prosenttisesti uuden rakenteen mukana. Kasvun ja oppimisen toimialalle jäi muutoksessa Nuorten oppivelvollisuuden tukeminen. Sellaisissa kustannuspaikoissa, joiden määrärahat jakautuivat uudessa rakenteessa, käyttösuunnitelma on jaettu siirtyvien palvelujen ja toimintojen mukaan.

Osavuosikatsauksen yhteydessä määrärahat ja tuloarviot tarkastetaan vastaamaan uutta rakennetta. Siirrot ovat kaupunkitasolla nollasummasiirtoja, kokonaisuudessaan kaupunkitason määrärahoihin tai tuloarvioihin ei muutoksen yhteydessä tule lisäyksiä tai vähennyksiä.

Kasvun ja oppimisen lautakunnan valtuustoon nähden sitovista määrärahoista siirretään nuorisopalvelujen määrärahoja Kulttuurin tulosityksikköön 12 836 473 euroa sekä tuloarvioita 525 000 euroa. Elinvoiman esikunnasta siirretään määrärahoja Liikunnan ja urheilun tulosityksikköön 1 204 054 euroa.

Suurpellon taseyksikkö

Vuoden 2026 talousarvio sisältää talousarvion sitovuutta koskevia määräyksiä. Valtuusto päättää taseyksiköiden investoinneista ja niiden rahoituksesta. Kunkin taseyksikön sitovuustaso on omaisuuslaji. Valtuusto päättää työkohteiden ottamisesta investoinniksi, mikäli sille ei ole osoitettu talousarviossa määrärahaa.

Suurpellon taseyksikön omaisuuslajiin infrarakentaminen esitetään lisämäärärahaa yhteensä 4 milj. euroa sekä vastaavaa tulolisäystä käyttötalouden maankäyttösopimustuloihin. Lisämäärärahalla on tarkoitus rakentaa valmiiksi Henttaan puistokatu sekä Suurpellontien varren ja

Kokinniitynportin kävely- ja pyöräilyreitti (1,6 milj. euroa), Lillhemtintie ja Tea Istan aukio (0,6 milj. euroa) sekä Bengtsbyntie ja Sepänkalliontie ja viimeistellä Kyläsepäntie, Hehkuritie, Gerkin kartano, Hehkurinne ja Sepänkallionrinne (1,8 milj. euroa).

Suurpellon taseyksikön elinkaaren aikaisia investointeja rahoitetaan taseyksikön alueelta kertyvillä maanmyyntituloilla, maanvuokrilla sekä maankäyttösojimuksilla.

Tapiolan taseyksikkö

Investointien käyttösuunnitelmaan esitetään lisättäväksi Tapiolan taseyksikössä työkohteeksi ramppien rakentaminen Länsiväylälle Keilaniemessä, jonka kustannusarvio on 17 milj. euroa. Nykytilanteessa mentäessä Länsiväylälle Keilaniemestä on ajettava Kehä I:n tunnelin pohjoispäässä sijaitsevan Otasolmun kiertoliittymän kautta, jonka liikenteellinen kapasiteetti on rajallinen. Alueen maankäytön kehittäminen edellyttää ramppien rakentamista ja ne sisältyvät hyväksytyyn tiesuunnitelmaan. Kehä I:n tunnelin eteläpään tulevien ramppien avulla päästään Keilaniemestä suoraan Länsiväylälle sekä Helsingin että Hangon suuntaan. Työkohteen investoinneista vuodelle 2026 kohdistuu 2 milj. euroa ja 7,5 milj. euroa vuosittain vuosille 2027 ja 2028. Kohde sisältyy investointien kehysesitykseen vuosille 2027–2036. Vuoden 2026 aloitusmääräraha siirretään Keilaniemen muista kohteista, jotka eivät ole edenneet aikataulussa talonrakentajista johtuvista syistä. Väylävirastolla on alkamassa alueen muiden siltojen saneeraus, ja kaupunkitekniikan keskus on neuvotellut uusien ramppien rakennuttamisen Väylävirastolle. Samaan urakkaan on tarkoitus ottaa Tapiolan risteys sillan saneeraus sekä Länsiväylällä olevien Väyläviraston siltojen saneerauksia liikennehäiriöiden minimoimiseksi.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Osavuosikatsaus 1_2026
- 2 Konserniraportti tammi-maaliskuu 2026
- 3 HSY-omistajaohjausraportti Q1 2026
- 4 HSL-omistajaohjausraportti Q1 2026
- 5 Valtuustokauden tavoitteet_OVK1_2026

Oheismateriaali

- Investointiraportti EK OVK1_2026
- Tuloslaskelma OVK1_2026 Sitovat tasot
- Palvelutuotteet OVK 1_2026

Tiedoksi